

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, således at åbningstiden for salg af stærke og svage drikke jf. §§ 11 og 12 forlænges til kl. 21.00 i alle ugens dage

(Medlem af Inatsisartut Malik Berthelsen, Siumut)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed, Agathe Fontain)

2. behandling

Jeg takker udvalget for den grundige redegørelse i betænkningen. Sundhedsudvalget har herudfra foreslået et ændringsforslag til forslaget, hvorefter Naalakkersuisut pålægges at ændre den nugældende lovgivning på alkoholområdet, således at åbningstiden for salg af stærke og svage drikke forlænges til kl. 21.00 fredag og lørdag.

Debatten omkring en udvidelse af åbningstiden for salg af alkohol i salen og Sundhedsudvalget viser, at der er store forskelle mellem os folkevalgte på, hvordan vi vurderer fordele og ulemper ved en sådan udvidelse. Da en udvidelse af åbningstiden kan have vidtrækkende konsekvenser for vort samfund, er en grundig debat om emnet påkrævet. Naalakkersuisut kan imidlertid ikke anbefale, at Inatsisartut følger Sundhedsudvalgets indstilling til ændringsforslag.

Naalakkersuisut ønsker på alle måder at sikre sig, at børn og unge vokser op under trygge rammer og bliver en del af en velfungerende og sund familie. Naalakkersuisut er således stærkt bekymret for, at den foreslåede lempelse af alkohollovgivningen på nuværende tidspunkt vil bevirke, at børn og familiers vilkår forringes. Drikkemønstret i Grønland er kendetegnet ved en høj andel af rusdrikkere. Det er veldokumenteret, at rusdrikkere medfører højere dødelighed, samt større risiko for akutte skader. Problemer som vold, ulykker, selvmord, seksuelle overgreb og omsorgssvigt af børn knytter sig til alkoholmisbrug. Med tanke på det nuværende drikkemønster er Naalakkersuisut bekymret for, at en forlængelse af åbningstiden vil medføre øget rusdrikkere, da der vil være større mulighed for at supplere sine indkøb.

En lempelse af åbningstiden er herudover i direkte modstrid med de anbefalinger, der kommer fra Verdenssundhedsorganisationen WHO i deres globale strategi for alkoholområdet. WHO anbefaler, at der i de nationale forebyggelsesstrategier indgår en begrænsning af mulighederne for salg af alkohol i form af udvidelse af åbningstiden og antallet af åbningstider. WHO anbefaler, at de nationale regeringer, i forbindelse med lovregulering som minimum, skal bevare status quo vedrørende restriktioner. De nationale regeringer opfordres tillige til at overveje stramninger ved at begrænse antallet af salgssteder og åbningstider. WHO's anbefalinger bygger på, at der er i forskningen er dokumenteret sammenhæng mellem øget tilgængelighed

af alkohol og øget forbrug af alkohol. Generelt har større begrænsninger i tilgængeligheden af alkohol været forbundet med et fald i alkoholforbrug og alkoholproblemer. WHO anslår i deres rapport, at risici forbundet med alkohol forårsager 2,5 millioner dødsfald årligt. Dødsfaldene skyldes blandt andet hjerte- og leversygdomme, selvmord, trafikulykker, samt forskellige kræftformer. Ydermere er alkohol den tredjestørste risikofaktor for tidlig død og handicap.

Andelen af befolkningen her i landet, der har et skadeligt alkoholforbrug er højt, og mange børn og unge starter tidligt med at bruge alkohol. Dette er facts, der er dokumenteret i Befolkningsundersøgelserne og HBSC-undersøgelserne. Alkohollovgivningen i Grønland er restriktiv, men vi oplever også, at alkoholmisbrug er den største trussel mod vores folkesundhed og børns mulighed for en tryk og omsorgsfuld opvækst. Mange arbejdsgivere oplever endvidere i dag konsekvenserne af alkoholens skadelige virkninger blandt deres personale, ligesom politiet ser konsekvenserne af et uhensigtsmæssigt alkoholforbrug i deres voldssager. Skadevirkningerne af alkohol er for høje i vort samfund, og det vil derfor være uforsvarligt at gå imod WHO's anbefalinger om yderligere stramninger i tilgængeligheden af alkohol. Det er her også værd at bemærke, at den påtænkte lempelse af åbningstiden frarådes af både Politimesteren i Grønland og Alkohol- og Narkotikarådet. De nævnte parter er således blevet hørt af Sundhedsudvalget i forbindelse med udvalgets behandling af sagen, og begge parter frygter, at de sociale problemer og problemerne omkring omsorgssvigt vil blive forøget, såfremt åbningstiderne udvides. I Qaasuitsup Kommunia - der også er blevet hørt om forslaget - har de unge i kommunen givet udtryk for, at de er bekymret for en udvidelse af åbningstiderne og frygter, at dette vil medføre mere omsorgssvigt.

Grønland samarbejder med de andre nordiske lande om alkohol- og tobakpolitikker. Grønlands restriktive alkoholpolitik, herunder lovgivning, er ved flere lejligheder blevet rost i Nordisk Ministerråd, og Grønland er blevet fremhævet som foregangsland i arbejdet med bekæmpelse af alkoholrelaterede problemer. Naalakkersuisut ønsker at bibeholde denne position og frygter, at en lempelse i lovgivningen kan have en negativ effekt på det videre samarbejde med de øvrige nordiske lande.

Naalakkersuisut anerkender, at der er flertal i Familie og Sundhedsudvalget for en forlængelse af åbningstiden for salg af spiritus, men kan på baggrund af internationale anbefalinger og Naalakkersuisuts egne strategier og planlagte tiltag på sundhedsområdet - ikke anbefale, at der stemmes for forslaget fra Familie og Sundhedsudvalget.